

РЕЦЕНЗИЯ

за конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, по професионално направление 7.1. Медицина, научна специалност Физиотерапия, курортология и рехабилитация към ФОЗЗГ,

Университет „Проф. Д-р Асен Златаров“ – Бургас

съгласно обява в Държавен вестник бр.46/ 23.06.2015г.

Кандидат : д-р Антоанета Стефанова Грозева, дм

Член на научното жури :

Проф. Д-р Елена Милкова Илиева, дм

съгласно заповед на Ректора на Университет „Проф. Д-р Асен Златаров“ – Бургас № 172/15.07.2015 г.

Биографични данни на кандидата

Д-р Антоанета Стефанова Грозева е родена на 22.02.1954 г. в гр. Горна Оряховица. През 1972 г. завършва Първа езикова гимназия в гр. Варна, паралелка с изучаване на руски език. Получава Висше медицинско образование във Варненския медицински институт от 1972-1978г.

След завършването си работи една година 1979-1980 г. в Бърза помощ гр. Толбухин. След което трудовата ѝ дейност протича 30 години в Специализираната болница за рехабилитация гр. Поморие. Поетапно преминава от ординатор 1980-1983 година, зав. отделение от 1983 -1997 година и директор на болницата от 1999 до 2011година. През 1980 г. започва да специализира Физикална и рехабилитационна медицина и през 1983 г. полага успешно изпит по специалността.

През 2011г. успешно защитава дисертационен труд на тема: „Проучване физико-химичните свойства на поморийската лиманна кал и лечебния ѝ ефект върху качеството на живот при пациенти с анкилозиращ спондилит и остеоартроза“. Присъдена ѝ е образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност Физиотерапия, курортология и рехабилитация /Диплом №005/03.10.2011г. от Пловдивски медицински университет/

През периода 2011-2012г. е хоноруван преподавател в Медицински колеж – Бургас, като води практически занятия по физиотерапия на рехабилитатори. През 2012/2013г. е хоноруван преподавател и във Факултет Обществено здраве и здравни грижи към Университет „Ангел Кънчев“ гр. Русе, където води лекционен курс Физиотерапия на кинезитерапевти.

От 02.2013г. д-р Антоанета Грозева е назначена за асистент, а от 09.2013г. е гл. асистент в Медицински колеж - Бургас, като води лекционен курс и упражнения по физиотерапия, ерготерапия и масаж.

От откриването на Факултета по Обществено здраве и здравни грижи през 09.2014 г. и до сега д-р Грозева е главен асистент в Катедрата по Физиотерапия, курортология и рехабилитация.

Д-р А. Грозева е провела допълнителни квалификационни курсове по Електродиагностика и електростимулация, Магнитотерапия, Лазертерапия, Рефлексотерапия, Мануална диагностика и терапия, Социален и здравен мениджмънт.

Д-р Грозева има редица участия на международни конгреси в Португалия, Франция, Испания, Гърция, Япония. От 1984 година до сега е участвала в редица конгреси и конференции в България.

През 2012г. е лектор по програмата „Еразъм” в Университета на гр. Денизли, Турция

Кандидатът владее руски език на много добро ниво, както и английски на средно ниво. Притежава компютърни умения за работа с Windows и Microsoft office.

Научна дейност на кандидата

Д-р Антоанета Грозева участва в настоящия конкурс с 44 научни труда, от тях 29 пълнотекстови публикации, от които едно учебно пособие и една монография и 15 съобщения от конгреси и конференции в страната и чужбина.

В голяма част от трудовете /79,5%/ д-р Грозева е самостоятелен и първи автор:

- самостоятелен автор на 14 публикации /48,8%/

- първи автор на 9 публикации /30,7%/

- втори автор на 4 публикации /13,6%/

Общо 26 от публикациите са на български език и 3 на английски език в международни периодични научни издания.

Приложени са и фотокопия на резюмета от научни форуми общо 15 броя, от които 3 са от международни форуми / П.Г .36,37,38/ и 12 от форуми проведени у нас.

Цялостната научна продукция на д-р Грозева е в областта на научната специалност по обявения конкурс „Физиотерапия, курортология и рехабилитация”. Публикациите са в български и чуждестранни научни списания: реферирани научни издания, сборници със сигнатура, с научен редактор и издателство и е съобразена с националната и университетската образователно-нормативна база за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности.

За значимостта на проучванията на кандидата говори и отразяването им в литературата, като цитиранията са общо 68, от които 16 в международни списания, а останалите в наши списания и монографии. Приложена е детайлна справка за цитиранията.

Приноси

Научните публикации на д-р Грозева са в три основни направления:

- Пелоидотерапия/калолечение/
- Рехабилитация на социално-значими заболявания
- Курортни ресурси на България

В продължение на 35 години кандидатът успоредно с клиничната си и административна дейност е провеждал експериментални и клинични проучвания за изясняване на терапевтичния ефект, оптималните методи на приложение и механизма на действие на лиманната поморийска кал. Проучени са възможностите на таласотерапевтичните фактори /луга, морска вода, морски пясък, климат/ и минералните води в региона за комплексна рехабилитация на редица социално-значими заболявания: диабет и неговите усложнения, метаболитен синдром, заболявания на опорно-двигателния апарат, следхепатитни състояния и персистиращ хепатит и др. С голяма тежест са проведените експериментални проучвания, които са извършени съвместно с катедрата по Физика и биофизика към МУ –Пловдив и НИКФ-Овча купел, София.

Най-сериозни са приносите на автора в областта на пелоидотерапията. В тази област е както дисертационната разработка/ I.A.1./, монографията и по-голямата част от публикациите у нас /публикации №№ I.B.3,4,5,6, II.B.13, II.B.19,20,21,23,24,25,26,27,28/ и в чужди списания /публикации №№ II.B.29,30,31/

Проведените експерименталните изследвания на топлинните свойства на поморийската лиманна кал доказват нейните предимства като топлоносител, които са установени от прилагането ѝ в практиката. Това проучване/ I.B.3/ има изключително значение за практиката и е цитирано многократно от чужди автори -16 пъти.

Съществен е приносът на д-р Грозева, която установява за първи път експериментално, че хуминовите киселини съдържащи се във воден екстракт на поморийската лиманна кал, активират $\alpha 2$ – Adreno и D 2 Допамин рецепторите на нервните клетки и последващото възбуждането на $\alpha 2$ – Adreno рецепторите потиска освобождаването на норадреналина, с произтичащата от това вазодилатация, подобряване на тъканното хранене и потискане предаването на болковия импулс. Тези резултати обясняват настъпващото клинично подобрене в резултат на прилагане на калолечение при различните заболявания.

Проучването на двата метода на калолечение при анкилозиращ спондилит – апликационен и ванен, предоставя на практиката по-големи възможности за рехабилитация на това социално значимо заболяване в зависимост от степента на активност на възпалителния процес.

Д-р Грозева успешно апробира използването на социологичните въпросници Short Form-36 Health Survey Questionnaire/SF-36/, BASDAI, ASQoL за установяване продължителността на терапевтичния ефект на поморийската кал, чрез различни методи върху качеството на живот на пациентите с анкилозиращ спондилит и остеоартроза.

От съществено значение е клиничното проучване на различните методи на калолечение при редица социално-значими заболявания, както и при рискови придружаващи заболявания, които се считат за противопоказани за калолечение.

Кандидатът проучва влиянието на различните методи на калолечение при придружаващ хроничен персистиращ хепатит и следхепатитни състояния, както и при експериментален токсичен хепатит при плъхове. В експеримент с плъхове е доказан хепатопротективния ефект на поморийската лиманна кал, което се потвърждава и с редица клинични проучвания /публикации №№ П.Г.43,44,45,46,47/.

С принос за практиката е проучването на калолечението при болни със захарен диабет. Проучено е влиянието на кално-рапните вани при болни с придружаващ диабет и е установено положителното влияние на нивото на кръвната захар, както и че калолечението не предизвиква влошаване на заболяването при придружаващ диабет.

Научните търсения на д-р Грозева в областта на методологията на калолечението имат съществен принос при най-масовата нозология за калолечение- заболяванията на опорно-двигателния апарат. Авторът проучва оптимални калолечебни методики с поморийска лиманна кал, вкл. в сравнителен аспект и комплексно приложение: кални апликации, кално-рапни вани, електрофореза с кал. Тези разработки разширяват прилагането на калолечението при различни възрастови групи и при различни стадии на заболяванията.

С голямо значение са и публикациите на д-р Грозева, свързани с калолечебните ресурси на България и тяхното прилагане в лечебната практика. Изнесените на международни форуми доклади допринасят за популяризирането на нашите балнеологични ресурси.

В монографията на д-р А. Грозева в съавторство с Д. Кръстева "Калолечение в Поморие" са представени най-важните въпроси за физико-химичните свойства на лиманната поморийска кал, методите на калолечение, показанията и противопоказанията за калолечение. Тази монография е полезно пособие за лекарите по физикална и рехабилитационна медицина, студенти и пациенти и има съществен принос за популяризирането на пелоидотерапията у нас.

Съществен е и приносът на д-р Грозева в направлението **рехабилитация на социално значими заболявания**. Проучванията за ефективността на поморийската лиманна кал, луголечението и таласотерапията, съчетани с преформирани физикални фактори заемат значителна част от нейните публикации.

В своите проучвания авторът установява благоприятно повлияване на симптоматиката на диабетната полиневропатия в резултат на проведеното лечение с кално-рапни вани и намаляване на нивото на кръвната захар. Тези проучвания дават основание калолечението да се препоръчва не само при придружаващ диабет тип 2, но и целенасочено да се прилага при неговите усложнения

Д-р Грозева е съавтор в издаденото учебно помагало „Медико-социална рехабилитация на захарен диабет и неговите усложнения” (П.А.8 от списъка с публикацииите).

Разработените от нея три глави в учебното помагало спомагат за постигане на по-добри резултати в теоретико – практическото обучение на студенти – рехабилитатори. Предложен е алгоритъм за профилактика и рехабилитация на захарния диабет и неговите усложнения, в който са обхванати всички методи на физикалната терапия – минерални води, климатолечение, таласотерапия, калолечение, луголечение както и апаратна физиотерапия, кинезитерапия и масаж.

Особено актуално е проучването на таласотерапевтичните фактори на Черно море в района на гр. Поморие за подобряване на качеството на живот на пациенти с диабетна полиневропатия. Резултатите от това проучване са публикувани в списанието на Японската асоциация по балнеология, климатология и физикална медицина ”The journal of Japanese Society of Balneology, Climatology and Physical Medicine” /публикация № II.B. 31/

Разработена е за първи път комплексна програма от пелоидотерапия, кинезитерапия, водолечение, рационално и диетично хранене и обучителните лекции при пациенти с метаболитен синдром и е апробирана в Медикъл СПА център. Резултатите от проучването на тази програма показват благоприятно повлияване на симптомите и показателите на клинично-лабораторните изследвания и необходимостта от обучителни лекции за по-добри и постоянни резултати при пациентите.

Повлияването на симптоматиката на псориазиса и придружаващия го артрит от комплексното прилагане на курортните фактори на Поморие, са обект на отделно проучване, внасящо съществен принос в рехабилитацията на това заболяване

Обект на проучване от д-р Грозева е и рапата от Поморийското езеро, при болни с гонартроза, противопоказани за калолечение. Проучването има съществен научно-приложен принос за изясняване на терапевтичния ефект на рапата от лиманните езера и се препоръчват подходящи методика за практиката, съобразно патологията и общото състояние на пациента.

Възможностите на балнеоресурсите в Поморийска община и използването им за профилактика и рехабилитация при социално-значими заболявания са отразени в няколко статии и дават изключителен принос при използването им в практиката и производството на лечебни препарати на основата на луга, рапа и кал.

С не по-малка значимост са и проучванията на д-р Грозева в направление **Курортни ресурси на България.**

В редица проучвания са изяснени възможностите на минерални води в Бургаски регион и морелечебните фактори в България за медицинската практика и развитието на медицинския туризъм. Д-р Грозева проучва и историята на най-известните римски терми в България. Направените публикации имат съществен принос за обучението на студентите и повишаване квалификацията на лекарите по физикална и рехабилитационна медицина.

Д-р Грозева извършва редица проучвания в Медикъл СПА центрове в региона, относно възможностите им за профилактика и рехабилитация. Резултатите от тези проучвания са отразени в публикацията/ П.Б.18. / и имат принос за изготвяне на програмата за обучение на студентите за работа в Медикъл СПА център.

За отбелязване е и факта, че д-р Грозева изследва и засяга проблемите при обучението на студентите-рехабилитатори по балнеотерапия, таласотерапия и водолечение/ П.Г.39, П.В.35/ и предлага иновативни методи за подобряването му.

Д-р Грозева активно участва и в 3 научно-изследователски проекта на Университет "Проф. д-р Асен Златаров" - Бургас.

Учебно-преподавателска дейност

Д-р Антоанета Грозева преподава в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ гр. Бургас от 2011г.

Тя води редица дисциплини на специалност „Рехабилитатор“, в Медицинския колеж и на бакалавърската специалност "Медицинска рехабилитация и ерготерапия": Физикална терапия, Масаж, Ерготерапия, Медико-социална рехабилитация на захарния диабет.

Преподавала е Физикална медицина и в Университет „Ангел Кънчев“ гр. Русе на бакалавърската специалност „Кинезитерапия“ през 2013г.

Лектор е била по програмата „Еразъм“ през м. май, 2012г. в Университета на гр. Денизли, Турция.

Д-р А. Грозева участва редовно в изпитните сесии и държавните изпити на колежа и факултета.

Съгласно представените служебни бележки от Университет "Проф. д-р Асен Златаров" - Бургас има следната натовареност :

-преподавателска активност за 2012-2013 академична година-88часа

-преподавателска активност за 2013-2014 академична година-525часа

-преподавателска активност за 2014-2015 академична година- 713 часа

Съгласно представените служебни бележки от Университет "Ангел Кънчев" –Русе има следната натовареност:

-преподавателска активност за 2012-2013 академична година-30 часа

Съгласно представена документация д-р Грозева е изнесла лекции по програмата „Еразъм” през м. май,2012г. в Университета на гр. Денизли, Турция -5 часа

Представени са справки за изготвени учебни програми, както следва:

-за Университет "Ангел Кънчев" –Русе - 2 учебни програми

-за Университет "Проф.д-рАсен Златаров"-Бургас -3 учебни програми

Организационна и обществена дейност

Д-р Грозева е член на БЛС от 1999г. Съосновател и член на управителния съвет на БАБ /Българска асоциация по балнеология/ от 2002г. Съосновател и член на Управителния съвет на Националното сдружение на лечебните заведения за физикална медицина и рехабилитация "Движение" от 2005 г. От 2001 г. д-р Грозева е член на Асоциацията по физикална медицина и рехабилитация, като през 2012г. е избрана за Координатор за Югоизточна България. Д-р Грозева е член и експерт на Българския съюз по балнеология и СПА туризъм от 2012 г., където активно участва в изготвянето на нормативни документи за сертифицирането на Медикъл спа центрите и за развитието на медицинския туризъм в България.

Познавам д-р Антоанета Грозева като много добър клиницист, който владее теоретичните и практически основа на физикалната и рехабилитационна медицина, с много богат опит, интерес към научните изследвания и значим принос особено в развитието на балнеологията и в частност пелоидотерапията у нас. Тя е много задълбочен и отговорен анучен изследовател, има и добър преподавателски опит.

В заключение: Д-р Антоанета Грозева, дм отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, правилника за прилагането му и Правилника на Университет «Асен Златаров», гр. Бургас. Покрива качествените критерии и надхвърля количествените изисквания за научна, приложна и учебна дейност за заемане на академична длъжност «доцент».

Това ми дава основание да препоръчам на уважаемото Научно жури да присъди академична длъжност «Доцент» на д-р Антоанета Грозева, дм в научна специалност „Физиотерапия, курортология и рехабилитация“.

19 октомври 2015 г.



Проф. Д-р Елена Илиева, дм